

Retningslinjer for arbejde med digitale straffesager i landsretterne med fokus på snitfladerne mellem statsadvokaterne, forsvarerne og landsretterne

Indledning

Nedenstående retningslinjer udgør rammen om behandlingen af digitale straffesager i landsretterne. Retningslinjerne har fokus på snitfladerne mellem statsadvokaterne, retterne og forsvarerne. De enkelte myndigheder fastlægger egne interne procedurer med henblik på at smidiggøre samarbejdet.

Retningslinjerne er udarbejdet på baggrund af drøftelser i en arbejdsgruppe med deltagelse af repræsentanter for statsadvokaturerne, forsvarergruppen, Domstolsstyrelsen, Rigsadvokaten og landsretterne. Der henvises til kommissorium af 19. maj 2017 for arbejdsgruppen.

1. Hvad er digitale retsmøder?

Digitale retsmøder er

1. møder, hvor sagens dokumenter, billeder, lydfiler, film mv. forevises digitalt (forevisningsmodel),
2. møder, hvor sagens ekstrakt foreligger digitalt, og
3. møder, hvor der foreligger digital ekstrakt, og hvor sagens dokumenter mv. forevises digitalt (forevisningsmodel med digital ekstrakt).

2. Hvilke sagstyper kan der gennemføres digitale retsmøder i?

Alle sager, der har været digitalt behandlet i byretten, kan som udgangspunkt gennemføres som digitale retsmøder i landsretterne.

Såfremt statsadvokaten finder, at en konkret sag omfattes af ovennævnte ikke er helt eller delvist egnet til digital behandling i landsretten, skal dette meddeles pågældende afdeling hurtigst muligt og senest 14 dage før hovedforhandlingen.

Efter konkret aftale kan sager, der ikke har været digitalt behandlet i byretten, gennemføres som digitale retsmøder i landsretterne. Initiativ hertil kan tages af både statsadvokaten, forsvareren og landsretten.

3. Første led i sagens fremsendelse til landsretten

Statsadvokaterne fremsender som nu ankemeddelelse, doms- og retsbogsudskrift, bevisfortegnelse, tidsplan samt følgebrev digitalt til landsretten – for Østre Landsret i overensstemmelse med berammelses- og forkyndelsesaftalernes bestemmelser herom. I fremsendelsesbrevet anføres det, om sagen har været digitalt behandlet i byretten.

I det omfang landsretten på dette tidspunkt har behov for sagens akter, fx i forbindelse med begæring om fængsling, rekvireres de hos statsadvokaten.

4. Den digitale ekstrakt og materialesamling

4.1. Udformning

Statsadvokaten udarbejder ekstrakt, der følger retningslinjerne i ”Vejledning om den praktiske behandling af straffesager ved landsretterne, januar 2011”. (Vejledningen vil blive redigeret, så den fremover beskriver retningslinjer for både digitale sager og sager, der behandles på papir.) Ekstrakten udarbejdes i (mindst) to filer, hvor den ene indeholder dokumenter vedrørende ankesagen (ankemeddelelse, doms- og retsbogsudskrift, bevisfortegnelse, tidsplan og evt. yderligere bilag omfattet af ankesagen) og den anden indeholder byretsekstrakten/bilagssamlingen fra byretssagen. Bevisfortegnelsen vil fra SAK være i en særskilt fil.

Hver fil skal være fortløbende sidenummereret.

Byretsekstrakten/bilagssamlingens sidenummering bibeholdes også, hvis der udelades dokumenter fra denne samling.

Hver fil skal, uanset sideantal, indeholde indholdsfortegnelse i form af bogmærker, der sikrer overblik og muliggør hurtige opslag. Ekstrakter, der opdeles i flere filer, jf. afsnit 4.2., skal have egen selvstændige sidenummerering. Tilsvarende gælder for eventuelle tillægsekstrakter.

Såfremt statsadvokaten/forsvareren udarbejder materialesamling, sker det efter retningslinjerne i nævnte vejledning.

4.2. Filformater, -størrelser og fremsendelse

- Formater: Ekstrakten scannes digitalt til tekstgenkendelse (OCR). Lyd- og filmfiler og andet materiale, der ikke hensigtsmæssigt kan omdannes til pdf-format, sendes som selvstændige filer i de formater og på de medier, som de forefindes i og forevises ved hjælp af de medier, som anvendes i dag. Statsadvokaten skal sikre, at det pågældende format er egnet til at kunne afspilles i retssalen.
- Scanning skal ske i en opløsning på ikke under 300 DPI således, at ekstrakten er egnet til visning på både store og små skærme.
- Materialesamlinger udarbejdes i pdf-format.
- Fremsendelse: Ekstrakt og eventuel materialesamling sendes via eboks til den pågældende landsretsafdeling og til forsvareren. Størrelse: Filen må maksimalt fylde 80 mb. Større filer sendes krypteret på sikkert bærbart medie, men hvor password til at åbne det krypterede indhold sendes separat via eboks til den pågældende landsretsafdeling og til forsvareren.
- Alle filer navngives, så det klart fremgår, hvad filen indeholder, og hvor den hører til i sagen.
- Ekstrakter eller øvrige akter fremsendt digitalt kan ikke uden aftale besluttes fremsendt på papir, jf. retsplejelovens § 148 c.

Statsadvokaten sender (som nu) ekstrakt og evt. materialesamling til forsvareren og evt. bi-standsadvokat. Forsvareren sender evt. egen materialsamling til retten og til anklageren. Materialet sendes på samme måde som anført ovenfor via eboks/sikker mail.

Landsretten udleverer dom og retsbog eller ekstrakt til evt. tolk i det omfang, der er behov herfor.

5. Gennemførelse af digitale retsmøder

Som hovedregel benyttes forevisningsmodel med digital ekstrakt, jf. ovenfor under afsnit 1. Anklageren forelægger den digitale sag ved brug af egen/egne medbragte tablet(s)/bærbare computer(ere), som kan tilkobles eventuelt AV-udstyr i retssalen, jf. nedenfor. Forsvareren har tillige mulighed for at koble medbragt tablet/computer til eventuelt AV-udstyr og dermed dokumentere dele af sagen. I sager, som afvikles i retssale uden AV-udstyr, sker forelæggelsen på vanlig vis, men anklager, forsvarer, eventuel bistandsadvokat og dommere har en digital udgave af sagens akter til rådighed. Angivelse af det fremlagte sker med henvisning til den digitale sags opbygning (fil nr. og sidenr.)

Såfremt sagen skal gennemføres i en retssal uden AV-udstyr, skal anklagemyndigheden orienteres herom senest 14 dage før hovedforhandlingen.

Forevisning sker som udgangspunkt på mindre skærme, jf. nedenfor afsnit 6. Anklageren og eventuelt forsvareren fremviser under hovedforhandlingen dokumenter og andre beviser i retssalen i fornødent omfang. Retten vil som en del af retsledelsen bestemme, i hvilket omfang fremvisning af beviser på fx storskærme kan finde sted.

Såfremt der alene er lærred til rådighed i retssalen, anvendes lærred efter konkret aftale.

Kan beviser ikke vises digitalt, må retten og parterne under retsmødet drøfte alternative måder at vise disse.

De store skærme kan afbrydes fra retsformandens plads, hvis tilhørerne ikke skal se det foreviste.

Den fremvisende har ansvar for, at der ikke forevises personfølsomme oplysninger, der ikke må komme eventuelle tilhørere til kundskab via forevisning på skærme eller lærreder, som tilhørere kan se.

Anklagerens og forsvarerens digitale opkobling i Østre Landsret

- Anklager og forsvarer kobler sig på hver sin Clickshare button, der udleveres ved hovedforhandlingens begyndelse og forbindes til pågældendes computer via USB enhed.
- Enheden findes i stifinderen eller åbner automatisk, når aktiveret. Der afvikles et program, der ikke kræver administrative rettigheder, hvorefter Clickshare button lyser konstant hvidt.
- Ved forevisning trykkes på Clickshare button, hvorefter den vil lyse rødt. Når forevisningen er til ende, trykkes igen på Clickshare button, der afslutter forevisningen.
- Forevisning fra iPad kan ske ved at koble iPad på det trådløse Clickshare netværk. Password hertil udleveres af personalet. Ved tilslutning til det trådløse Clickshare netværk, skal der på iPad aktiveres Airplay og derefter duplering af skærm.

Anklagerens og forsvarerens digitale opkobling i Vestre Landsret

- Anklager og forsvarer kobler sig på vha. HDMI-stik/ VGA-stik. Landsretten har indkøbt nogle adapter-stik til display-port, men det er anklagerens/forsvarerens opgave at sørge for, at de pågældende kan tilkoble sig via HDMI.

Domsmænd og nævninger har som udgangspunkt ikke adgang til eget eksemplar af den digitale ekstrakt, men følger med i sagen ved den forevisning, anklageren eller forsvareren forestår. Landsretten udleverer papirudskrift af byrettens dom, retsbog og bevisfortegnelse til domsmænd og nævninger. Domsmænd og nævninger foretager evt. notater på papir, der medbringes under votering.

6. Digitalt udstyr i retssalene

Østre Landsret

I retssalene er der opsat mindre skærme ved hver dommers og domsmands pladser, ved anklageren og forsvarerens pladser, på nævningepladserne og i vidneskranken. I visse retssale er der opsat store skærme, som tilhørere kan se.

Retten har derud over et antal mobile skærme, der kan medbringes i lytterum.

Vestre Landsret

I retssalene er der opsat 3 skærme i alt ved dommernes og domsmændenes pladser. I visse retssalen er der endvidere opsat mindre skærme ved anklagerens og forsvarerens pladser samt i vidneskranken. Der er pt. ikke opsat skærme ved nævningernes pladser. I alle retssale er der opsat lærreder, men således at der er mulighed for at opsætte mindre skærme ved forsvarer, anklager og vidne i (indtil videre) tre retssale.

7. Ikrafttrædelse og evaluering

Retningslinjerne træder i kraft den 1. marts 2018 og finder anvendelse i forhold til sager behandlet digitalt ved byretten og anket efter dette tidspunkt.

Retningslinjerne evalueres ved årsskiftet 2018/2019.